

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 listopada 2018 r.

Pozwem z dnia 10 kwietnia 2018 r. (data stempla pocztowego) powódka M. P. wniosła o ustalenie wykonania umowy za usługi telefoniczne zawartej pomiędzy powódką a pozwaną (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. oraz o zasądzenie na rzecz powódki kosztów postępowania. Powódka w 2004 r. prowadząc działalność gospodarczą pod firmą (...), zawarła z poprzedniczką pozwanej umowę usług telefonicznych. Powódka w pozwie podnosiła, że należności z tytułu tej umowy za miesiąc kwiecień i maj 2008 r. zostały uregulowane (pozew, k. 3 – 3v).

W odpowiedzi na pozew z dnia 4 lipca 2018 roku (data stempla pocztowego) pozwana wniosła o odrzucenie powództwa. Alternatywnie pozwana wskazała, że ewentualnie wnosi o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu pisma podniesiono zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem, zarzut niewyczerpania drogi reklamacyjnej oraz zarzut braku legitymacji biernej pozwanego. Pozwany wyjaśnił, że zasądzona od powódki wierzytelność przysługuje obecnie (...) S. A., którą to sprzedał dnia 22 marca 2010 r. Wyjaśnił również, że to nie pozwana wpisała powódkę do rejestru dłużników niesolidnych w Biurze (...). Wobec powyższego pozwana wskazała, że to nie przeciwko jej powódka powinna kierować powództwo. Ponadto pozwana podniosła zarzut przedawnienia, gdyż wymagalne roszczenie, jako wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej, podlega trzyletniemu reżimowi przedawnienia (odpowiedź na pozew, k. 16 - 20).

W dalszym ciągu postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 grudnia 2004 r. powódka zawarła z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych. W wyniku przekształceń (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została przejęta przez (...) spółka akcyjna, która to następnie przekształciła się w pozwaną (...) spółka akcyjna.

Umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych powódka zawarła jako przedsiębiorca w ramach prowadzącej działalności gospodarczej pod firmą (...).

Z tytułu umowy wystawione zostały na rzecz powódki faktury: na kwotę 247,53 zł o numerze (...) oraz na kwotę 19,43 zł o numerze (...).

W dniu 23 marca 2009 roku J. B. zleciła zapłatę ze swojego rachunku kwoty 292,06 zł na rachunek (...) Sp. z o.o. tytułem (...) /61/895”.

Wpłata ta została zaksięgowana przez usługodawcę na poczet wierzytelności przysługującej mu wobec osoby wpłacającej, to jest J. B.. Powódka wezwana została przez pełnomocnika (...) z o. (...) SA do zapłaty kwoty 292,06 zł w terminie do dnia 18 marca 2009 roku .

W dniu 26 marca 2010 roku zawarta została umowa przelewu, na mocy której wymieniona wyżej wierzytelności przeniesiona zostały na rzecz (...) spółka akcyjna w Z..

W dniu 18 kwietnia 2011 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty o sygnaturze akt VI Nc-e 252212/11, w którym nakazał pozwanej M. P. zapłatę kwoty 363,66 zł oraz 90,54 zł zwrotu kosztów procesu na rzecz (...) spółka akcyjna z siedzibą w Z.

Następnie Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 2 czerwca 2011 r. nadał wspomnianemu nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony, zaś zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła wątpliwości Sądu. Ponadto ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na twierdzenia przyznanych wprost i niezaprzeczonych przez strony, na podstawie art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. Zgodnie bowiem z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości co do swej zgodności ze stanem rzeczywistym, a w myśl art. 230 k.p.c., gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Okolicznością sporna było jedynie dokonanie przez powódkę zapłaty kwestionowanej wierzytelności.

Sąd zaniechał przeprowadzenia dowodu z zeznań świadka R. K., stwierdzając, że okoliczność na którą miała zeznawać, pozostaje bez znaczenia na wynik postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało oddalić w całości.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postawę prawną zawartego w pozwie żądania stanowi przepis art. 189 k.p.c., zgodnie z którym powód może żądać ustalenia istnienia lub nieistnienia prawa lub stosunku prawnego, o ile ma w tym interes prawny.

Istnienie interesu prawnego stanowi materialnoprawną przesłankę powództwa o ustalenie, którą Sąd bada z urzędu. Przesłanka ta decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda. Brak interesu prawnego skutkuje oddaleniem powództwa, czyniąc zbędnymi rozważania na temat jego zasadności.

Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. występuje wówczas, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa. Niepewność ta powinna być obiektywna, tj. zachodzić według rozumnej oceny sytuacji, a nie tylko subiektywna, tj. według odczucia powoda. Interes prawny stanowi o potrzebie wprowadzenia jasności, co do konkretnego prawa lub stosunku prawnego – w celu ochrony przed groźącym naruszeniem sfery uprawnień powoda. Skuteczne powołanie się na ten interes wymaga wykazania, że oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie ryzyko naruszenia w przyszłości praw powoda.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 maja 2017 r. , III CSK 155/16 wskazał, że pojęcie interesu prawnego utożsamiać należy z potrzebą prawną, która wynika z określonej sytuacji prawnej, w jakiej powód się znajduje. Decyzja sądu o wydanie wyroku ustalającego jest konsekwencją stwierdzenia, że istnieje potrzeba tego rodzaju ochrony sądowej. Pojęcie interesu prawnego należy rozumieć zatem szeroko, a więc nie tylko w sposób wynikający z treści określonych przepisów prawa przedmiotowego, lecz w sposób uwzględniający oprócz treści tych przepisów również ogólną sytuację prawną powoda. W ramach konstrukcji powództwa o ustalenie pojęcie to powinno być interpretowane z uwzględnieniem szeroko pojmowanego dostępu do sądów w celu zapewnienia ochrony prawnej lub prawa. W orzecznictwie wyjaśniono, że jeżeli powództwo o ustalenie istnienia prawa jest jedynym możliwym środkiem jego ochrony, powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia. Powództwo przewidziane w art. 189 k.p.c. ma znaczenie uniwersalne, a interes prawny w rozumieniu tego przepisu stanowi szeroką formułę, obejmującą wiele sytuacji prawnych, w których uwikłany może być podmiot występujący z powództwem ustalenia (nieistnienia) prawa lub stosunku prawnego.

Powódka w niniejszym procesie domagała się ochrony prawnej wskazując, że umowa wiążąca strony została wykonana i ostatecznie rozliczona w związku z dokonaniem przez nią w dniu 23 marca 2009 roku wpłaty na rzecz poprzednika prawnego pozwanej kwoty 292,06 zł. Powódka podnosiła, że wpłata ta nie została zaksięgowana, wierzytelność stanowi obecnie przedmiot obrotu na rzecz osób trzecich nieznanych powódce. Dodatkowo wierzyciel dokonał wpisu danych osobowych powódki do rejestru klientów niesolidnych.

Powódka nie wykazała jednak, żeby pozwana spółka była obecnie jej wierzycielem i domagała się od powódki zapłaty, nie wykazała również, żeby powódka faktycznie wpisana została do rejestru dłużników. Pozwana nie kwestionowała, że faktycznie powódka zalegała z wskazanym w powie płatnościami jednakże wierzytelności pozwanej wobec powódki zostały przez nią zbyte, o czym powódka została powiadomiona jeszcze przed wytoczeniem powództwa i obecnie wierzycielem powódki jest podmiot trzeci.

W ocenie Sądu powódka nie wykazała zatem interesu prawnego w żądaniu ustalenia wygaśnięcia wierzytelności i już z tego tytułu powództwo podlegało oddaleniu.

Wskazać również należy, że w niniejszej sprawie pozwany podniósł zarzut braku legitymacji biernej. W ocenie Sądu zarzut ten był trafny, zaś brak legitymacji po stronie pozwanej skutkowało również oddaleniem powództwa.

Stwierdzić należy, że obecnie stroną pozwaną oraz powódkę nie łączy żaden węzeł obligacyjny. Wprawdzie poprzedniczka pozwanej zawarła z powódką dnia 29 grudnia 2004 r. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, ale w wyniku cesji wierzytelności wynikających z faktur za okres kwiecień - maj 2008 r. na miejsce pozwanej wstąpiła (...) spółka akcyjna z siedzibą w Z.. W wyniku cesji przechodzą na cesjonariusza wszelkie prawa wynikające ze stosunku zobowiązaniowego łączącego dłużnika z cedentem. Art. 509 kodeksu cywilnego, stanowi, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Obecnie wierzycielem powódki jest zatem (...) spółka akcyjna z siedzibą w Z.. Na rzecz wskazanego wierzyciela wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny, sygn. VI Nc-e 252212/11, który nie został przez powódkę zaskarżony. Nakazowi zapłaty nadana została w dniu 2 czerwca 2011 roku klauzula wykonalności.

Odnosząc się natomiast do podnoszonego przez powódkę zarzutu spełnienia przez nią świadczenia należy wskazać, że powódka faktu tego nie udowodniła. Powódka powoływała się na wpłatę dokonaną przez osobę trzecią J. B., prowadząca usługi kosmetyczne (...). Z tytułu przelewu nie wynikało jednak w żaden sposób, że wpłata ta dotyczyła faktycznie spornej wierzytelności. Nie wpisano ani osoby dłużnika ani numerów faktur wystawionych na rzecz powódki.

Powódka prowadziła działalność gospodarczą pod firmą (...), działając zatem w obrocie gospodarczym winna zachować szczególnie poziom ostrożności, zwłaszcza podczas dokonywania transakcji finansowych. Obiektywnie przewidywalnym było, że sformułowanie tytułu przelewu w sposób niedostatecznie jasny, skutkować może nieodnotowaniem płatności, a w konsekwencji prowadzeniem postępowania windykacyjnego. W obliczu tak doniosłych skutków prawnych, jakie mogą powstać poprzez nieodpowiednie opłacenie faktury, w tytule przelewu z rachunku innego abonenta pozwanej powinno wyraźnie być wskazane jakiej wierzytelności wpłata dotyczy. Wobec nie zachowania należytej staranności przy dokonywaniu wpłaty trudno się dziwić pozwanej, że zaksięgowała dokonaną wpłatę na należności wpłacającego abonenta a nie powódki.

Powództwo jako niezasadne podlegało zatem oddaleniu o czym orzeczono w pkt I sentencji,

Zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Z uwagi na fakt oddalenia powództwa w całości, to powód jest stroną przegrywającą proces i z tej przyczyny powinien ponieść jego koszty.

Na powyższe koszty procesu złożyła się kwota 77 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwota 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikom stron.